

Zápis z Kulatého stolu s tématem Sociální služby poskytované v samostatném bydlení v Ostravě

datum: 1. 12. 2015 od 9:00 do 12:00 hod.
místo konání: Armáda spásy, Prevence bezdomovectví, Palackého 25, Ostrava
přítomni: viz prezenční listina

1. Představení jednotlivých účastníků a základní informace

- p. Linart přivítal přítomné a sdělil důvod setkávání - záměr vznikl na půdě komunitního plánování ve skupině Občané ohrožení sociálním vyloučením a sociálně vyloučení. Cílem je setkat se a říct si jakým způsobem organizace provozující služby v oblasti bydlení, jak služby poskytují a jaké mají problémy.
- p. Lojtková přivítala přítomné a vyzvala ke sdílení zkušeností: 1. pracovníky z úřadů - jaké mají zkušenosti s majiteli bytů, s klienty a sociálními službami; 2. pracovníky sociálních služeb – odkud mají byty a za jakých podmínek služby poskytují.
- p. Lojtková, vedoucí sociální práce, Armáda spásy, Prevence bezdomovectví Přívoz - má v současné době 43 bytů v nájmu od Úřadu městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz, vytipování uživatelé prochází poradním sborem – tj. zástupci městské části z OSPODU, z majetkového odboru, romský koordinátor a Armáda spásy, zde jsou vybráni uživatelé do bytů; podmínky bezdlužnost na energiích, trvalé bydliště na Moravské Ostravě. Dále 3 byty RPG, u bytu RPG je jedno trvalé bydliště; smlouva o podnájmu na dobu 2 měsíce, dále prodlužována; po 2 letech doporučení – získání nájemního vztahu, v poslední době změna koncepce, uživatel může službu využívat déle než původních pět let, třeba může bydlet i do konce života; 18 uživatelů dostalo doporučení; prošlo za 10 let 100 rodin, nepožadujeme kauci předem, uživatel si ji u nás šetří, čtyřměsíční nájemné – kauce pak pro městskou část nebo RPG.
- p. Hyžáková – Armáda spásy, Prevence bezdomovectví Poruba – pobočka v Porubě, 29 bytů, bez poradního sboru, podle požadavků klientů jsou schopni najít byt do 2 – 3 měsíců, bezdlužnost u RPG a na energiích; je jedno, kde má klient trvalé bydliště.
- P. Bradová - vedoucí odboru sociálních věcí ÚMOB Moravská Ostrava a Přívoz, obvod má dobrou zkušenost, od roku 2004 spolupracuje s více organizacemi, 43 bytů má Armáda spásy, zřídili poradní sbory, kterých se účastní zástupce neziskové organizace, zástupce majetkového odboru a odboru sociálních věcí, výběr z klientů, AS vycházejí vstříc; kauza ubytovny – chtějí posunout do nájmu Armády spásy do konce roku 2015 takto 15 rodin, jiný typ spolupráce, nyní 7 bytů, které takto předali
- P. Bocviňok – Centrom - projekt s Magistrátem města Ostravy; kauza ubytovny od 6/15 rozdělili se na sekci sociální služby a sekci sociální realitní kancelář; mají 500 žádostí; ubytovali již 60 rodin z ubytoven, mají 170 bytů, 100 bytů je z RPG, 20 je ve Vítkovicích, 30 Radvanice, zbytek Moravská Ostrava, Zábřeh, Kunčičky a Hrušov. Forma podpory – získání bytů, vyřízení poplatků, připojení k energiím, 40 % podpora řešení závad v bytech, navázání na sociální služby formou předání kontaktů na místní neziskovky, hlavně u lidí z ubytoven, kauce nízké. Zlepšila se spolupráce s úřady práce, kdy dávají více mimořádnou okamžitou pomoc. U lidí z ubytoven, garance nájmu vlastníkově, na začátku podnájem na měsíc, pak se prodlužuje na 2 - 3 měsíce, po 2 letech změna na nájemní smlouvu pro uživatele, jednání s RPG o zkrácení na 1 rok, 1 pracovník má 80 – 90 bytů, je to hodně, dále je zaměstnán technik a terénní pracovníce, registrace služby je v Radvanicích - sociálně aktivizační služba, 60 bytů je službou pokryto.
- p. Tkačová, Slezská diakonie - podpora samostatného bydlení Noe a Archa - 1 startovací byt v majetku Slezské diakonie, 2 klienti na nájemní smlouvu; smlouva na dva roky, až skončí smlouva, musí odejít z bytu, ale ne ze služby, byt je Slezské diakonie, získaný dědictvím

- p. Hornáková – Charita Ostrava – sociální rehabilitace a startovací byty, byty ve Vítkovicích, v Přívoze, v Radvanicích, domluvené další 2 byty, služba je na 2 roky se 3 měsíční zkušební dobou – možnost dále v bytě zůstat je v Přívoze a ve Vítkovicích, byty mají pro jednotlivce a matky s dětmi, o službu je zájem, vedou si pořádky. Dále mají službu, kde trénují dovednosti potřebné pro bydlení, o kterou je také velký zájem.
- p. Kaňoková – Léčebna dlouhodobě nemocných, Městská nemocnice – zvyšuje se počet klientů hospitalizovaných po soudním vystěhování, chce slyšet informace, kam je poslat, nějaké řešení.
- p. Velčovská - Diecézní charita – Šance domova – Diecézní charita dala byty do podnájmu klientům, po 2 letech do nájmu, 11 klientů půjde do nájemního bydlení, 20 rodin, kde je prováděna asistence v rámci Šumbaráku; lépe se pracuje, když není tíže hlídání nájmu, celkově mají 31 rodin, na to jsou 3 pracovníci, snaží se to dělat nyní kvalitněji, docházejí do rodin 2 x 3 týdně; Šumbarák má byty od RPG, komunikace s jinými neziskovými organizacemi v místě horší, v Michálkovicích a v Kunčičkách provádí asistenci; po 2 letech jde do nájmu i u asistence, počkají na podnájemní smlouvy
- p. Nádvořník – Don Bosco – aby měl představu, kam klienty posílat
- p. Pilcová - Vzájemné soužití - na Liščině 4 byty, další v Horní Suché, v Michálkovicích a v Petřvaldě, celkem 30 bytů; mají 50 žádostí, smlouvy jsou na 4 měsíce, na 6 měsíců; byty 1 + 1, 2 + 1 od RPG, po 2 letech byt je na klienta, musí uhradit kauci, problémy s neplacením nájmu, mají i šikovné klienty, kteří si šetří na kauci
- p. Škvaridlová – koordinátor sociálního začleňování MMO – posbírat informace o tématice sociálního bydlení, administrátor pro Koncepti Sociálního bydlení, odborný garant v rámci přípravy projektu; zjistit nastavení městských obvodů
- p. Vojkůvka – přišel na jednání jako zástupce skupiny Aslido, zjistit informace, kde hledat pomoc
- p. Mikulec – Agentura pro sociální začleňování – spolupracuje s MMO, najít informace, řešením je fungující systém sociálních služeb – byla schválena koncepce o sociálním bydlení; rok 2016 – koncepce sociálního bydlení pro Ostravu – jednotná pravidla, snížit práh dostupnosti
- p. Velká – sociální pracovníce ÚMOB Ostrava Vítkovice – klienty z ubytoven posílá na Centrom a Armádu spásy, pokud splňují podmínky, poslali 50 klientů a o pouze 1 dorazil na Centrom, teď poslali 25 rodin, je to z důvodu, že Úřad práce bude odejímat dávky. Odpověděla p. Kaňokové - podávají žádost pro klienty na různá sociální zařízení, pak už jen urgují, zařízení je málo a jsou plné, trvá to až 1 rok, může cestovat po různých LDN
- p. Filipcová – sociální pracovníce ÚMOB Vítkovice, posílá klienty do Centromu i Armády spásy; chtěla by zjistit, jestli je jiná možnost v oblasti bydlení
- p. Bekárková – vedoucí CSS, o.p.s. – vedoucí 2 azylových domů, azylový dům pro matky s dětmi a azylový dům pro muže; posunovat klienty do jiného bydlení, 8 klientů posunuli
- p. Pospíšilová, Městská policie – zástupce vedoucí, nasát informace, obrazejí se na ně občané, ohledně ubytování, aby mohli poskytnout relevantní informace
- p. Javorek – CSS – 43 bytů nájemních v 1 budově, Sokolská třída; budova Magistrátu; 38 bytů 1 + 1 a 5 bytů 2 + 1, mají smlouvy na půl roku, příspěvek na bydlení, smlouva na půl roku, nejdéle bydlící klienti 3 roky, kauce 6000,- Kč; snižují dle potřeby; není to sociální služba; podpora sociálně aktivizačních služeb; komerční subjekt, v něm je sociální služba; pokud nejsou naplnění přistoupí i na nižší kauci, 2 byty od RPG, kde jsou nájemci, a pak podnajímají byt klientům
- Henk van Hattem – ředitel Azylového domu pro muže Armády spásy - je zde NDC, azylový dům, 4 byty od RPG. V nich je 8 uživatelů; posunou je dále do samostatného bydlení; po 2 letech mohou dostat byt – to se jim ještě nepovedlo, nemají byty 2 roky,
- p. Kubina – sociální pracovník k Azylového domu pro muže Armády spásy - zajímá ho, jak to probíhá po těch 2 letech. Opověď p. Lojková - 50 % udržitelnost, objevily se problémy gambling, domácí násilí, A jaké aktivity vymyslet pro jednotlivce v bytech – správné vyplnění volného času?

- p. Tihelková - koordinátor Azylového domu pro muže Armády spásy – mají 4 byty, jsou součástí Azylového domu, kompletně zařízené, po dobu 2 let si mohou našetřit na vybavení v jiném bytě, jsou hodně zadlužení, do bytu jdou více soběstační klienti, otázka - kam může jít hodně zadlužený klient
- p. Ratajová – OSPOD Slezská Ostrava - klienti jsou nuceni odcházet z 8 ubytoven – hodně zadlužení klienti, spolupráce s Centromem, mají i sociální byty v rámci obvodu Slezské Ostravy, problém vícečetných rodin - kam s nimi?
- p. Bedrlíková – ÚMob Mariánské Hory, jednotlivci, muži z ubytovny, spolupráce s Centromem
- p. Pintérová - Svaz důchodců – rozšířit si povědomí o službách, odpovídat na dotazy seniorům
- P. Hudáčková – Svaz důchodů – poradit seniorům
- p. Vacínová – Čtyřlístek – sociální pracovnice, podpora samostatného bydlení, 21 uživatelů v 18 bytech, 1 od soukromníka, 17 pronajatých od obvodu Slezská Ostrava, smlouvy mají uživatele na sebe, pomoc se základními činnostmi, smlouva na 1 rok, po 1 roce se prodlužuje, většina uživatelů má invalidní důchody, nemají exekuce, měli pouze 1 uživatele s exekucí, ale mohli si dovolit uživatele zaměstnat

2. Další diskuze

- p. Linart – zhodnocení: od roku 2004, kdy byl získán pro Charitu Ostrava první byt od Moravské Ostravy, je v Ostravě cca 370 bytů, ve kterých pracují neziskové organizace. Shrnuje, že jsme slyšeli o organizacích, které poskytují sociální službu, klient platí organizaci a ta majiteli; charita cítí střet zájmu, že pronajímatel poskytuje sociální službu, ale vyřešili to, že smlouvy o podnájmu podepisuje technický pracovník v rámci Charity
- p. Tihelková - sociální služba v bytech je stejná jako sociální služba azylového domu, kde také berou platby
- p. Škvaridlová - služba má být dobrovolná, nemá být podmíněná podnájmem nebo nájmem bytu
- p. Lojková - nejprve sepisujeme smlouvu o sociální službě, a pak smlouvu o podnájmu
- p. Bocviňok – důvodem transformace Centromu, aby nebyl střet zájmu – výsledkem jsou 2 různé sekce Centromu – jedna sociální a jedna realitní, která není sociální službou
- p. Velčovská - máme to teď lepší, když je oddělena služba od výběru nájmu
- p. Linart – směřovat k tomu, aby sociální pracovník nebyl údržbář
- p. Lojková - dotaz na dluhy - máme a často, také u nových revizí vzniká dluh, dluh na nájmu, po 2 měsících je sepsán splátkový kalendář, výzva, výpověď - klient odchází a nedělá problém s vystěhováním, protože využili všechny své zákonné možnosti k neplacení nájmu
- p. Javorek – spousta dluhů, vznikne přepočítáváním dávek
- p. Lojková – změny v dávkách jsou, když se narodí dítě, když začnou pracovat
- p. Bocviňok – hlavně nechat posílat dávky na bydlení na účet organizace, spolupráce s úřadem práce
- p. Linart – aby se ze sociálních pracovníků nestali realitní makléři
- p. Škvaridlová – zda jde nastavit program bydlení pro celou Ostravu, někdy je to schované pod terénním programem, někdy pod sociálně aktivizační službou
- p. Linart – ptal se na vybavení bytu – p. Lojková - máme byty pouze se zařizovacími předměty, nic tam nedáváme, p. Hyžáková – problém s dávkovým pracovníkem, kdy nedal dávku na vybavení bytu, když v bytě nic nemají,
- p. Javorek – byty v DNPC jsou plně vybavené; nábytek, lednička, postel, vařič, skříň, původní vybavení, ale časem bude byt i bez vybavení, když věci doslouží

- p. Bocviňok- RPG jim nabídlo, že jim byty vybaví, šlo by to do nájmu do zařizovacích předmětů, zvažují riziko zničení klienty, také pozor na nábytek se štěnicemi, spolupracují s Novou šancí
- p. Pilcová – mají dary od obyvatel, chtějí, aby se klienti na tom podíleli, na začátku je to zadarmo, později za úplatu
- p. Linart – kdysi vybavovali byty ledničkou, využít Novou šanci, nebo zařídit nábytník, když je teď nová Šance prázdná?
- p. Bocviňok- když nebude nábytek kam dávat, tak to Centrom vezme
- p. Mikulec – v říjnu 2015 koncepce sociálního bydlení, rok 2016 paragrafově, od roku 2017 v účinnosti, 3 pilíře bydlení – 1. krizové bydlení - sociální služba, na dobu půl roku v podobě dnešních azylových domů; 2. sociální bydlení – sociální služba, jaké standardy, jaký stupeň vybavení, jaký formát sociální práce; 3. dostupné bydlení – sociální služba na bázi dobrovolnosti, dlouhodobosti, od seniorů, přes rodiny s dětmi.

Na začátku proběhne majetkové šetření; aktivní krok uživatele – sám musí chtít být do seznamu potřebných zařazen, Úřad práce vydá certifikát a na základě toho bude v pořadníku, definována bytová nouze - pokud uživatel 40 % svých disponibilních prostředků vydá na bydlení, bude to odvislé od přihlášených osob do systému, naplnění do 15 a 20 let; menší obce - sami nebo přes obce s rozšířenou působností, 3 obce se můžou domluvit, že to zajistí společně, z programu IROP – Program zaměstnanost a program investiční pře MMR, na Ostravsku se bude spíše jednat o rekonstrukce bytů, když je hodně volných bytů, plán 6 – 25 bytů v jednom domě

3. Shrnutí „choulostivých“ míst těchto služeb

- Střet zájmu v tom, že organizace poskytující sociální službu, zároveň klientovi pronajímá byt a „inkasuje“ od něj nájemné – *bylo by lépe, kdyby měli klienti byty pronajaty přímo od majitele, to ale zatím není možné.*
- V podstatě ze stejného důvodu vznikají neziskovým organizacím dluhy (Pro majitele bytů jsou garantem, že nájem bude uhrazen) – *částečně pomáhá kauce, ale na tu zase klienti nemají (je zde možnost kauci získat z dávek hmotné nouze)*
- Vybavení jednotlivých bytů – Organizace většinou byty nevybavují nábytek, spíš se snaží klientům pomoci z darů. Organizace (potažmo i klienti) by uvítali, když by fungoval tzv.nábytník.
- Přesto že jsou tyto služby potřebné a dá se říct, úspěšné v integraci uživatelů je důležité, aby si neziskové organizace uvědomovaly svou roli a ze sociálních pracovníků se nestávali realitní makléři či údržbáři. – *stanovit si hranice v kolika bytech je schopen sociální pracovník poskytovat službu.*

4. Závěr

- P. Lojková poděkovala všem za účast a zapojení, pokud jsou ještě další nápady na řešení, ať je účastníci sdělí, nebo návrhy zašlou do týdne, pokud ne, není nutné znovu kulatý stůl pořádat a uměle to udržovat, jen pokud bude potřeba.
- Přítomní se shodli, že setkání smysl mělo a byli by rádi, kdyby se podobné uskutečnilo i v příštím roce.

Sepsali: I. Malíková, Jiří Linart